

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VIII. Eorundem inconstantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Philippizare. Et Martinus Philippum suum sæpe reprehendit, sæpe rogauit vt manum de tabula, quod dicitur, tolleret, & à Confessione toties reuocanda abstineret: nonnumquam exclamans: *Quis tibi hoc mandauit Philippe?* Ipsi Confessionis in Synodo quadam cui Gulhelmus Saxonie Dux, nouus à *Luicorum ordine tum Pontifex*, præfedit, conqueuerunt, tam frequenti huius Confessionis mutatione multos offensos, & ne nomen ei darent fuisse abhærritos. Omnino reor turpius non posse confundi confessionem illam quam si collatis editionibus diuersis sibi ipsi typo opponeretur. Tunc appareret confusio Babylonica ad pudorem prædicantium & Protestantium & quomodo ne quidem unius sæculi sit Fides Confessionistarum. Sed audi quales adferant excusationes. Atunt primis illis Euangelij temporibus, nimirum Anno MDXXX. *Spiritus S. secreta sua nondum omnino reuelasse*. Cedo si Spiritus S. tum adhuc in Dei Patris schola ac disciplina lectionem suam didicerit. *Conuentum non ita magnum fuisse*. Atqui hoc præcipuum est duorum istorum Apostolorum Martini & Philippi vel Eliaz & Enochi opus. *Factam esse & oblatam tempore belli* At nullum bellum tum, sed pax erat in vniuersa Germania. *Conscripam esse festinanter*. Scilicet, quam iam diu annis coctam elaboratam & perfectam Melanchthon ed apportauit. *Præsentiam Imperatoris & Principum reueritos, multa vel inuitos concessisse*. O miseræ conscientias, quæ ad humanissimi & benignissimi Imperatoris conspectum ac præsentiam pauent! Sic quidem illi Confessionis suæ metamorphosin excusant. Sunt vero tres Confessionistarum factiones, vt Staphylus notat, (a) quibus nos infra inter reliquas diuersorum hæreticorum cohortes suam tribuemus locum & stationem. Omnes tamen Augustanam iustant Confessionem. Et quemadmodum apud Athenienses olim nauis illa qua Theseus celebrem illam expeditionem, quæ vellus aureum reportauit confecit, refectis antennis, foris, carina, aliisque partibus temporis longinquitate corruptis, idem semper nomen retinuit: sic etiam Augustana Confessio, quamuis multoties mutata, nomen tamen non mutauit. Melanchthon tamen rogatu Prædicantium Anno MDL. VVitebergæ congregatorum, vt ad Tridentinum Concilium mitteretur, diuersam aliquantum formam ei concinnavit, aliumque titulum indidit, nimirum, *Doctrina Ecclesiarum Saxonie*; & alibi, *Repetitio Augustanæ Confessionis*: Sed qualis qualis sit, Lutheranorum

certe est Euangelium, ad quam illi vesur ad religionis suæ fundamentum prouocant. Non imprudenter Clebitius monet, de correctione Confessionis Augustanæ nihil ad populum loquendum esse, ne eius doctrina reddatur suspecta. Horum vero Confessionistarum inconstantiam ab Vleobergio notatā, (b) apud eundem vide, non tantum in ceremonijs, verum etiam in articulis de Iustificatione, de bonis operibus, de libero Arbitrio, & alijs. (c) Neque enim in hoc postremo articulo Lutherus & Melanchthon vniquam consenserunt, quidquid Scurmus in Antipappo sua dicat. Ipse Melanchthon adamicum scribit, *Erasmum falli quod existimet sua eum opera, in hac controversia vti. Sibi eiusmodi altercationes non placere*. Nota etiam hic splendidum VVitakeri mendacium, dicentis, inter Augustanæ Confessionis addictos summum esse de omnibus fidei articulis consensum.

VIII. Videamus paucis, ac primum de numero Sacramentorum, quam sæpè illi sententiam mutant; adeo vt quid sentiant plane nescias, vel potius ipsi quoque non sciant. Principio duo, deinde tria, ac tandem quatuor admiserunt. Lutherus diuinitio septem cum Ecclesia Catholica Sacramenta agnouit, postea vnum tantum, deinde duo, vrex locis Communibus Melanchthonis appareret; demum tria, vt epistola ipsius ad VValdenses testatur, nimirum, Baptismum, Pœnitentiam, & Cœnam Domini. Melanchthonis inconstantiam & fluctuationem discipuli eius ipsi detestati sunt, adeo vt dicerent, *A Deo ratione & iudicio eum ita orbatur, vt quid sequeretur tandem & in quo acquiesceret, inuenire non potuerit*. (d) In libro cui titulus, *Sententia de Cœna Domini*, inquit, Electoris illam sententiam aliquo modo sibi placere, qua silentium ijs qui eoram ipso de hac materia disputare vellent, imposuit, ne errores & turbæ in modo nascente Ecclesia spargerentur. Licet vero Melanchthon Lutheri (e) de vera Corporis Christi præsentia opinionem initio amplexus fuerit; postea tamen ad Zuinglij opinionem magis accessit. Pro eo enim quod Zuinglius verba institutionis ita exponit, *Hoc significat*

a Staph. de Luth. Concor. b Causs. 9. c Vid. Epist. Camerarij. d Vid. Præf. Tigur. ad Eccl. Germ. Theol. Cal. lib. 2. e De Capt. Bab. cap. De Eucha. c In assert. cont. Louani.

significat corpus meum, Melanchthon ait. *Hæc est communio mei corporis.* (a) Hinc Lutherani & VVigandini dicunt, quemadmodum Aaron olim vitulum aureum Israelitis, ita Philippum nouam idolatriam Germanis proposuisse, multisque persuasisse. Quin plures qui antea nomen ipsius autum non adorabant; doctrinam postea ipsius multis in articulis vellicare non dubitarunt. Accusatur ab Heshusio, ab Ebero defenditur. Prodeunt multæ passim Philippicæ, partim in honorem eius, partim in vituperium. Eundem Zanchius in Miscellaneis reprehendit, & doctrinam in quibusdam articulis refutat: vt & Simlerus in vita Petri Martyris; nec non VVigandus & Gallus, qui Aaroni Philippum comparant, Hierosolymæ VVitebergam, dicentes: Inde tenebras ortas & diffusas esse, vnde primum lux emicuerat. Prophetas quidem Hierosolymis progressos: sed & ex eodem loco impostores. Neque hoc ita de VViteberga mirum videri debere, quum Philippo idem ibi euenerit, quod Aaroni Hierosolymis. Sic illi de altero hoc Prophetam quorunt. Beza postquam Melanchthonem ad cælum laudibus extulisset, ait, hoc vnum ipsius deesse laudibus, quod à quibus viuens cultus ac pæne adoratus sit, ab eis iam mortui nomen per summam ingratitude lacere utaque conculcetur. Idem Phœnicem alibi appellat, qui postquam ad cælum euolarit, omnem concordiam in Dei Ecclesia spem secum abstulerit. Quamuis hic idem Beza cum Vireto in Germaniam, petendi inde rebus & dissidijs suis auxilij causa, profectus, in VVormatiensi Colloquio Melanchthonis inconstantiam & pusillanimitatem vehementer est admiratus.

IX. Scribunt nonnulli Melanchthoni iam animam agenti matrem grandævam astitisse, hisque ad eum verbis vsam: (b) *Mi fili, extremum iam me fortasse tu vides, vtpote iam iam, vt videtur, è mundo discessurus, Et coram magno illo iudice eorum qua fecisti rationem redditurus. Tu scis Catholicam me fuisse, meque à te vt religionem mutauerim, & diuersam ab ea quam maiores mei sequuti fuerunt, amplexa sum, inducendam. Nunc te ego per Deum viuum adiuro, vt quam melior sit, mihi dicas, neque quid hac in re me celes.* Tum Melanchthonem clara voce, vt ab omnibus intelligi posset, dixisse: *Hæc plausibilior, illa securior.* Sic Melanchthon vt in omni sua vita, sic in mortè quoque dubitauit. Peucerus narrat, quum paulo ante mortem testamentum conderet, sibi eum dixisse, si vires sibi suppetituræ sint, suam se de Sa-

cramento Eucharistiæ sententiam in vltima sua voluntate scripto consignatam relicturum. Quod si fiat vt supremam manum imponere non possit, è scriptis suis ac præsertim duabus epistolis ad Electorem Palatinum & Ioannem Cratonem Imperatoris Medicum, satis eam intelligi posse. Deinde velut alterum Paulum, suos monuisse, vt earum traditionum memores sint, quas viua voce ipsis tam priuatim quam publice reliquisset. Sed de hoc homine satis: de quo etiam nonnulla quando de Franciæ schismate ageretur, attingam. Et ille quidem in eo vnice elaborauit, vt immoderatos animi in Luhero affectus cohiberet; (c) eoque mortem illius minus ægre tulisse putatur, vt qui tyrannide eius, cui, vt ipse fateatur, tamquam mancipium & adulator, seruilem in modum seruiebat, liberatum se esse, etiam sibi gratulareretur. Cochlaus ad Imperatorem Carolum V. scribens, ait, Lutheri nomen quidem præualuisse, at Melanchthonis non minus ad stabilendam hæresin, cuius alter auctor fuerat, momentum attulisse. Nam quum esset ingenio vasto & acuto, atque in Grammaticæ Dialecticæ ac Rhetoricæ rudimentis compertior stilo exercitatus, magnam vbiq; e per Germaniam in scholis acquiritus est gratiam & fauorem. (d) Vnde etiam factum est vt iuuenturem præsertim ætate incautam, & natura ad malum quam ad bonum propensior, immo multos doctos sophisinarum suorum subtilitate ad partes suas adiunxerit. Sed quid Melanchthonis in constantem & dubiam mentem admiramur? quum Lutherus ipse, Carolostadio & Zuinglio rem Sacramentariam turbare ac miscere incipientibus, non minus hæsitavit, vt sequenti capite ostendam.

QVAM IN MVLTIS LVTHERVVS
sibi ipse aduersetur: & quam ille sententiam
contra Sacramentarios pronun-
ciat.

CAPVT X.

ARGVMENTVM.

I. *Inter erroneas opiniones perpetua sunt digladiationes & contentiones.*

II. *Lutherus*

a *In assert. cons. Louani.* b *Morus lib. 2. de Miss. Franc. Montan. in Ver. def.* c *Bez. in Creophag. Thom. Neogergum. sup. Psal. 26. Melanch. in ep. ad Cerloni. d Cochl. Phil. 7.*